

Aan de leden van de Vaste Kamercommissie VWS

4 april 2024

Betreft: Suïcidepreventie van ons allemaal & rapport Ruimte in autonomie en nabijheid
Voor: [Commissiedebat GGZ / Suïcidepreventie](#), d.d. 11 april 2024

Geachte leden van de Vaste Commissie van VWS,

De plenaire behandeling van het initiatiefwetsvoorstel integrale suïcidepreventie start 9 april. Een belangrijk signaal en erkenning van suïcidaliteit als maatschappelijk probleem dat ons allemaal raakt!

Suïcidepreventie van ons allemaal: *It takes a society to prevent a suicide*

Als naaste, als werkgever of als maatschappij wil je er zijn voor mensen die kampen met mentale problematiek en suïcidaliteit. Of nog beter: wil je er zijn nog vóóordat er sprake is van suïcidaliteit. 'Gewoon', doordat je als collega durft te vragen naar hoe het nu echt met iemand gaat. Of doordat een leraar niet blijft zitten met een knagend niet-pluis-gevoel, maar weet hoe de vraag te stellen. En zo is er nog veel te winnen.

Aandacht zal er ook voor suïcidaliteit onder LHBTIQ+-jongeren zijn, tijdens het aanstaande CD Emancipatie. En naar verwachting tijdens het CD Mentale gezondheid van scholieren en studenten (25 april 2024). Maar dan... Hoe zorgen we ervoor dat suïcidepreventie structureel onderdeel uitmaakt van regulier beleid buiten VWS en niet wordt afgevinkt nadat er een keer aandacht aan is besteed? Hoe zetten we dit om naar Health In and For All Policies, in de woorden van de Raad voor de Volksgezondheid en Samenleving.

De beweging om *samen* succesvol suïcides te voorkomen, groeit in Nederland. Steeds meer mensen, organisaties, inclusief de Rijksdienst, voelen zich aangesproken om zich actief in te zetten voor suïcidepreventie. Maar de stap naar vanzelfsprekendheid is daarmee nog niet gezet. Het belang wordt onderschreven maar we hebben meer acties nodig. Als nationale organisatie voor suïcidepreventie verwelkomt 113 deze aandacht en **nodigt u uit te blijven meedenken hoe dit onderwerp breed en duurzaam te agenderen in politiek en praktijk.**

In haar brief aan uw Commissie roept MIND op om het gesprek over de dood geen taboe te laten zijn. Vanuit de hulplijn ontvangt 113 regelmatig signalen dat mensen die kampen met suïcidale gedachten nog te vaak worden geweigerd aan de voordeur van de GGZ-aanbieder.

Veel aanbieders, met name die in de generalistische basis-GGZ, geven aan geen zorg te kunnen bieden aan mensen die kampen met suïcidaliteit, omdat deze cliënten te crisis-gevoelig en hun problematiek te complex zou zijn. Ook in de specialistische GGZ, waarnaar deze mensen vervolgens verwezen worden, speelt dit probleem. Bijna altijd is er naast suïcidaliteit sprake van een co-morbide stoornis (bijv. een trauma-gerelateerde stoornis), waarvoor volgens sommige aanbieders pas behandeling kan plaatsvinden wanneer de suïcidaliteit is gestabiliseerd. Voor het beperkte aantal

behandelplekken voor mensen met suïcidaliteit, worden de wachtlijsten op deze manier langer en langer.

Het kan anders. Want in veel gevallen is het weigeren van mensen met suïcidaliteit onterecht.

Gebleken is dat ambulante behandeling van suïcidaliteit met cognitieve gedragstherapie effectief is, óók in aanwezigheid van co-morbide problematiek. Een techniek die al veelvuldig wordt toegepast bij uiteenlopende stoornissen van stemmings- en angststoornissen maar ook bij trauma.

Rapport 'Ruimte in autonomie en nabijheid'

Dan nog uw aandacht voor het Rapport 'Ruimte in autonomie en nabijheid', dat ook op de agenda staat. In het land ontstaan mondjesmaat initiatieven gericht op mensen met een aanhoudende doodswens. 113 vraagt aandacht voor de volgende actiepunten naar aanleiding van het rapport:

- Initiatieven sneuvelen of worden niet opgeschaald doordat structurele financiering ontbreekt.
- Herstelcentra en centra voor levensvragen bieden een over het land verspreid netwerk van plekken, waar het gesprek over persisterende doodswensen gevoerd kan worden (mits hiertoe middelen beschikbaar worden gemaakt).

Ten slotte merkt 113 met MIND op dat er op het gebied van euthanasie bij psychiatrische kwetsbaarheid verdeeldheid is ontstaan in de (sociale) media en in de beroepsgroepen. 113 ondersteunt de oproep van MIND om deze verdeeldheid tegen te gaan en te voorkomen dat de wachtlijstproblematiek en de vragen rondom levenseinde door elkaar gehaald worden.

Vragen? Neem contact op met Femma Pais (public affairs): 06-46 909 284.

Vriendelijke groeten,

Monique Kavelaars

Bestuurder 113 Zelfmoordpreventie